

VESIENSUOJELU MAATALOUESSA

Pientareet, suojakaistat ja suojavyöhykkeet vesiensuojelussa

Pientareiden, suojakaistojen ja -vyöhykkeiden tarkoitus on vähentää rehevöittävien ravinteiden valumista vesistöihin. Peltolohkoilla tarvittavista maataloustukien vaatimusten mukaisista suoja-alueista säädetään ympäristötukien täydentävissä ehdoissa, sekä ympäristökorvauksen ehdoissa.

Pientareet ovat vesistöjen ja valtaojien varsilla vähintään 60 cm levyisiä muokkaamattomia alueita, joille ei levitetä lannoitteita eikä kasvinsuojeluaineita. Valtaojien varsilla sijaitsevien peltolohkojen reunoille on jätettävä vähintään yhden metrin ja korkeintaan kolmen metrin levyinen piennarkaistale.

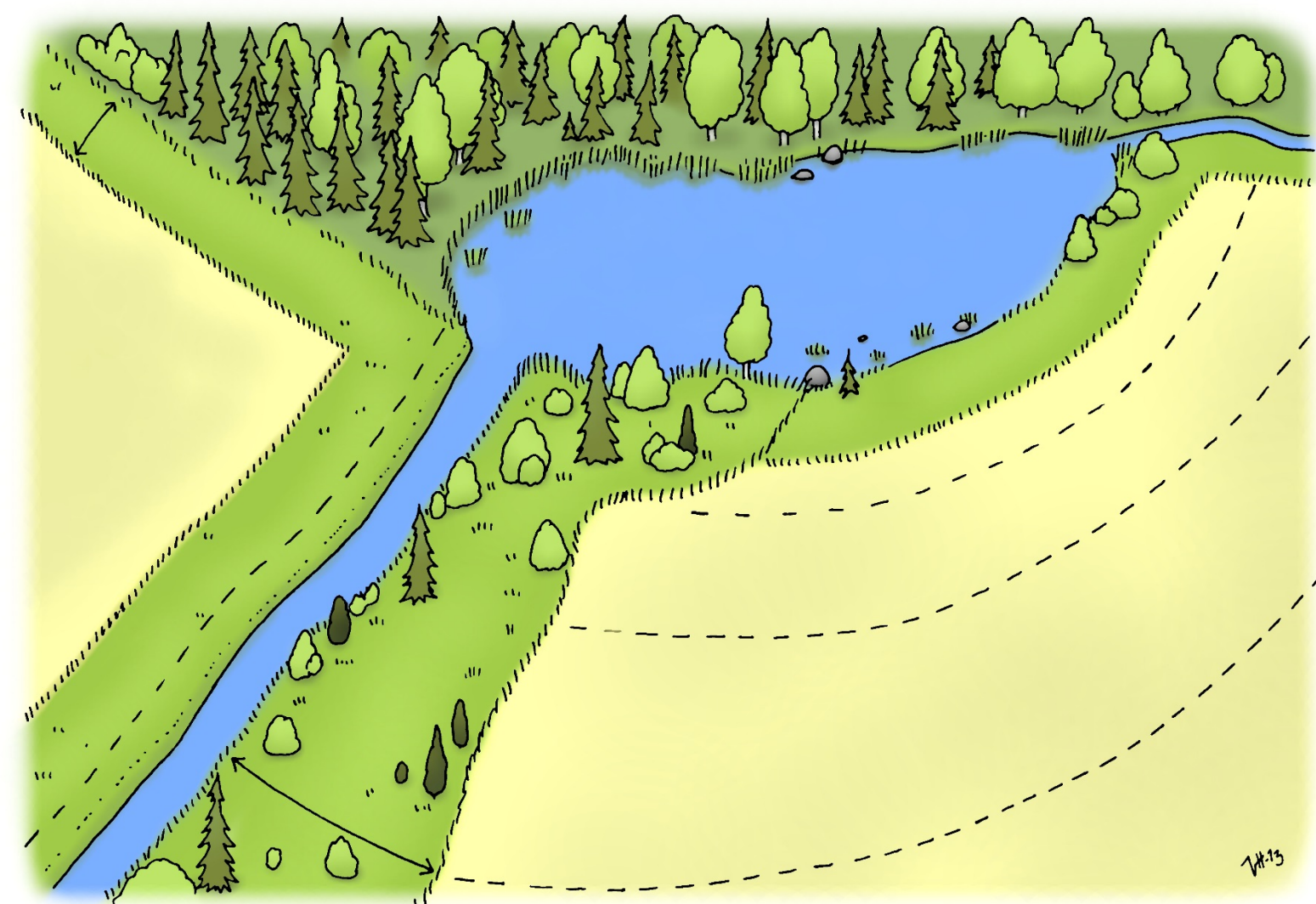
Suojakaistat ovat valtaojaa suurempien vesiuomien varsilla sekä lampien, järvien ja talousvesikaivojen ympärillä sekä meren rannalla sijaitsevien peltolohkojen läheisyydessä olevia palstoja. Suojakaista saa olla yli kolme metriä, muttei kuitenkaan yli 10 metriä leveä. Keskimäärin yli kolme metriä leveästä suojakaistasta on tehtävä erillinen kasvulohko. Suojakaistojen tulee olla monivuotisen nurmi-, heinä- ja niittykasvillisuuden peittämiä.

Suojavyöhykkeet ovat peltoalueelle valtaojan tai vesistöjen varteen perustettavia vähintään 15 metriä leveitä monivuotisen kasvillisuuden peittämää hoidettua aluetta. Alueelle ei levitetä lannoitteita, eikä kasvinsuojeluaineita.

Pääasiassa vesistöjen läheisyydessä ja lannoitusta tai ravinteita rajoittavalla paikoilla tulee olla suojakaista tai -vyöhyke. Poikkeuksena ovat:

- Pellon ja uoman välillä on metsää, tonttimaata, tiealuetta tai muuta aluetta vähintään 10 metrin etäisyydellä, eikä vesi nouse tulvan aikana pellolle.
- Pellon ja uoman välillä on aina keskimäärin 10 metriä pensaikkaa, jouto- tai kitumaata tai vastaavaa aluetta.
- Pelto sijaitsee tulvapenkereen takana, jossa kuivatusvedet johdetaan pois pumpaamalla. Pelto viettää pois päin uomasta kaikilta alueilta, jolloin pellon ja uoman välille riittää yhden metrin piennar.

Erosio ja ravinnekuormitus vähentyvät esimerkiksi pitkällä ja jyrkillä rinteillä käytettäessä suojavyöhykettä. Veden imeytyessä maahan pintavalunta vähenee. Maa-ainesta ja siihen sitoutuneita ravinteita sedimentoituu suojavyöhykkeelle. Liukoisia ravinteita sitoutuu maahan, jolloin kasvit käyttävät niitä hyödykseen. Kaikkien ravinteiden pääsyä vesistöön ei voi estää, mutta suurin osa ravinteista poistuu suojavyöhykkeeltä korjatun kasvuston mukana.

Kuva: Ville Heimala

Lisätietoja:

<http://maatila2020.savonia.fi>

<http://www.ymparisto.fi/tehoplus>

TEHO-hankkeen julkaisu 4/2011:

Kerääjäkasvit – tutkimuksesta käytäntöön